

процес навчання за рахунок кастомізації освітньої траєкторії; автоматизація оцінки ефективності якості освоєння матеріалу – цей фактор дозволяє виключити викладача (або знизити частку його участі) в процесі перевірки засвоєння; можливість скорочувати дистанцію між студентом і роботодавцем; здатність коригувати освітні програми.

Оцінюючи принципи нової парадигми digital-освіти, можна відзначити, що вона стає більш ринково-орієнтованою, спостерігається яскраво виражена клієнтоорієнтованість, виникає конкуренція за якість освіти та послуг (наданих на digital-платформах), які виступають конкурентними факторами, що забезпечують успішність бізнесу в цій сфері.

УДК 378.018.43(477)

І.В. Руденко, канд. екон. наук, доц. (*ХТЕК КНТЕУ, Харків*)

Т.П. Кунічева, викл. (*ХТЕК КНТЕУ, Харків*)

ЩОДО ВПРОВАДЖЕННЯ ДИСТАНЦІЙНОЇ ФОРМИ НАВЧАННЯ В УКРАЇНІ

Одним із сучасних засобів на основі інформаційно-комунікаційних технологій та інформатизації сучасного суспільства є дистанційна освіта. Використання дистанційних форм і методів навчання налаштовує здобувачів освіти на оволодіння інноваційними засобами здобуття та застосування інформації, спонукає їх до самостійної роботи, сприяє індивідуалізації процесу професійного становлення.

Слід зазначити, що така форма навчання потребує від здобувачів освіти свідомого й мотивованого підходу до отримання знань. Але можливість навчатися у зручний час може не забезпечити систематичності засвоєння знань. Залежить це від того, наскільки регулярно студент навчається. Саме тому дистанційна форма навчання потребує від майбутніх фахівців самоконтролю та вміння організувати свій час.

Крім того, досвід впровадження дистанційної форми навчання в Україні демонструє зміщення акцентів в освітньому процесі з викладання на навчання. Здобувач освіти за цих умов стає центральною фігурою освітнього процесу, виступає повноправним

суб'єктом відносин, бере на себе певну відповідальність за власне навчання. І завданням викладача в цих умовах стає створення такої атмосфери, яка стимулює самопідготовку здобувачів. Крім того, викладач має визначити рівень знань студента та прийняти рішення щодо коригування методів навчання з тим, щоб домогтися найкращого засвоєння вивченого матеріалу. Тому можна стверджувати, що за умови дистанційного навчання активна роль викладача не зменшується.

Для успішного впровадження дистанційного навчання використовуються мультимедійні лекції, які забезпечують наочний супровід, тренінг-лекції для відпрацювання певних алгоритмів вирішення типових практичних завдань та інтерактивні дискусії, які забезпечують активну участь здобувачів освіти у навчальному процесі.

Організація мультимедійних лекцій стала можливою завдяки наявності спеціальних аудиторій для їх проведення, де є комп'ютери, проектори, сумісні з наявним програмним і звуковим забезпеченням, екрани, можливість затемнення аудиторій, доступ до інтернету тощо.

За допомогою інтернет-технологій, що надають можливість демонструвати порівняльні таблиці, презентації, відеоролики тощо, дистанційна форма навчання зберегла головну ознаку навчальних занять – інтерактивність, яка забезпечує моделювання функцій доповідача та слухача за сценарієм проведення такого заняття. Для цього сучасні засоби навчання доповнюються новими мультимедійними комп'ютерними програмами, дистанційними курсами, інтернет-технологіями, які дають змогу не тільки доступно подати необхідний матеріал, а й вдало його використати, перевібивши основні знання, уміння й навички студентів. Тому все більшого значення останнім часом набуває теорія і практика використання комп'ютерних і мережевих технологій у навчанні [1].

У зв'язку з цим сучасна освіта має орієнтуватися на використання інформаційних технологій, поширення інтерактивного, електронного навчання з доступом до цифрових ресурсів та інтелектуального навчання в майбутньому. Вважаємо, що в Україні на сьогодні вирішення потребують такі питання:

- 1) нормативне врегулювання використання електронних навчально-методичних ресурсів в освітньому цифровому просторі закладів вищої освіти;

- 2) реалізація механізму захисту інтелектуальної власності викладачів щодо їх навчальних та методичних розробок шляхом реєстрації користувачів інформації на сайті та надання дозволу на її отримання;

3) упровадження навчальних матеріалів та продуктів нового покоління відповідно до вимог сучасної економіки та соціального запиту ринку праці.

Отже, використання за сучасних умов інтерактивних методів навчання при дистанційній формі стає дієвим чинником підвищення ефективності навчального процесу, який сприяє формуванню високоосвічених, компетентних, мобільних, самоорганізованих, конкурентоспроможних фахівців, готових працювати у відкритому інформаційному суспільстві.

Список джерел інформації

1. Гаркуша Н. М., Руденко І. В. Сучасні технології навчання у вищій школі. *Модернізація вищої освіти та проблеми управління якістю підготовки фахівців*: матеріали XII Всеукр. наук.-метод. конф., 25.09.2015. Харків: ХДУХТ, 2015. С. 41–42.

УДК 378.147

Н.Л. Савицька, д-р екон. наук, проф. (ХДУХТ, Харків)

ТРЕНДИ ЦИФРОВІЗАЦІЇ МОДЕЛІ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Сучасні виклики і зміни у життєвому середовищі вплинули на ключові стовпи системи вищої освіти, які проіснували сотні років. Швидкість і різноманітність змін постійно збільшується, що перетворює навчання в основну діяльність впродовж усього життя. Парадигма *life long learning* підтверджується стиранням кордонів між навчанням і роботою, оскільки постійні зміни спонукають до безперервного професійного розвитку через оволодіння новими компетентностями. Функція навчання стає лише частиною загальної системи підтримки досягнення персональних цілей людини. Тому система освіти повинна забезпечувати повну підтримку людини при вирішенні будь-яких завдань протягом усього життя.

Зміна кар'єрних траєкторій стає природним процесом, і вже зараз багато фахівців змінюють професію декілька раз за життя. На це в тому числі впливає подовження активного віку людини і швидко мінливі потреби ринку праці. Ринок уже зараз змушує постійно розвивати в собі практичні навички, професії трансформуються раз в 2–3 роки. Перспективним трендом освіти стає мікронавчання, орієнтоване на актуальні і гнучкі навички.